

Januar 2024

Bekymringsnotat vedr. Norrecos aktiviteter på Friisvej 11, Uge

Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa afdeling, har i flere år overvåget de aktiviteter, som firmaet Norreco A/S udfører på Friisvej 11 i Uge.

Overordnet går vores bekymring på følgende:

- Norreco importerer boreslam fra Tyskland og Norge. Hvorfor skal vi opbevare andre nationers affald, som kan forurene vores natur?
- Norreco har placeret deres jordrensningsplads ovenpå en tidligere losseplads; hvad effekt har tilladelsen til at placere 800.000 m³ forurenede jord ovenpå efterladenskaberne fra lossepladsen på grundvandet og den omgivende sårbare natur?
- Anlægget er et nyttiggørelsesanlæg – har Aabenraa kommune brug for en skibakke? Den mængde sne, der de seneste mange år er faldet i området, giver ringe mulighed for at stå på ski.
- De seneste års stigning i nedbør kan lede til en naturkatastrofe i lighed med den, vi i disse dage ser i Randers Kommune. (Nordic Waste/Alling Å).
- Er Aabenraa kommune ved at gentage fejltagelsen ved etablering af et lignende nyttiggørelsesanlæg i Møgelmoose? Her er der ligeledes tale om hensyn til drikkevand og sårbar natur.

Norreco har i en årrække fået adskillige miljøgodkendelser. Senest er alle godkendelser sammenskrevet i en miljøgodkendelse i 2017. Se bilag.

Anlægget er placeret i et område, som i 70'erne var råstofgrav og i 80'erne kommunal losseplads. Den ældste del af området ligger under grundvandsspejlet.

Norreco fik i 1994 tilladelse til at opføre et nyttiggørelsesanlæg med henblik på at etablere en skibakke. Anlægget, der er placeret mellem flere grusgravssøer og udleder overfladevand til Pors Å, har direkte adgang til grundvandet.

I både prøveboringer og i de omkringliggende søer og Pors Å er der i 2017 konstateret forurening.

Aabenraa kommune er tilsynsmyndighed, og kommunens miljøkontrol er efter vores mening meget tynd; langt det meste beror på egenkontrol. Ansvarsfordelingen mellem Aabenraa kommune og Miljøstyrelsen (som er ansvarlig for importtilladelse) er meget uklar, og det virker ikke som om, der koordineres nogen indsats mellem de to instanser.

Jordmodtage- og -rensningsanlægget er placeret i umiddelbar nærhed af flere §3 beskyttede søer, inden for et område med drikkevandsinteresser og relativt tæt på område med særlige drikkevandsinteresser. Med udgangspunkt i de nærliggende beskyttede naturtyper og drikkevandsinteresser, er det umiddelbart en meget lille monitoringsstrategi, der er beskrevet i de

nuværende miljøgodkendelser, ift. vurdering af udsivning af perkolat fra den opfyldte råstofgrav. Råstofgraven er jf. beskrivelse i miljøgodkendelsen opfyldt med blandet affald. Opfyldningen blev påbegyndt i 1970'erne. Der er ikke specifik viden omkring hvilke affaldsfraktioner der er tilkørt råstofgraven, da den overgik til losseplads i 1970'erne. Der er ikke umiddelbart oplysninger om dybden af den tidligere råstofgrav, da opfyldningen startede. Analyseprogrammet ifm. monitoring af eventuel udsivning af perkolat bør afspejle denne usikkerhed og være meget bredt. Derudover virker det umiddelbart lempeligt, at der kun måles for perkolatudsivning i tre borer vest for anlægget. Grundet anlæggets placering ift. naturtyper og grundvand mener DN, at der bør udføres monitoringsboringer flere steder omkring anlægget, før det kan godtgøres, om der sker, eller ikke sker, en udsivning. Monitoringsboringerne skal desuden tage udgangspunkt i opfyldningsdybden i forbindelse med overgang til losseplads tilbage i 1970'erne.

DN mener, at forureningsspredningen fra den tidligere losseplads skal være belyst, inden det kan godtgøres, om der kan køres ekstra jord til området. Et øget tryk på lossepladsen kan øge eventuel udsivning af perkolat. Dette forhold bør belyses og det bør undersøges i mere end de nuværende 3 monitoringsboringer på den vestlige side af anlægget.

De tre borer er desuden placeret med indbyrdes stor afstand og det skal kunne godtgøres, at en eventuel forureningsfane ikke spreder sig mellem borerne og derfor ikke bliver registreret ifm. monitoringen.

Skulle det mod forventning vurderes, at det miljømæssigt kan forsvares, kun at monitere i de nuværende 3 borer vest for anlægget er der vilkår som bør udspecificeres jf. nedenstående:

- I vilkår 46 står der, at den nye boring B6 skal filtersættes, så der kan tages prøver (det er ikke beskrevet om det er vand eller jord?) i en dybde af 4 meter.
  - DN understreger, at dybden af boringen skal afspejle opfyldningsdybden for den tidligere grusgrav, som nu er fyldt med blandet affald med begyndelse fra 1970'erne. Det er ikke tydeligt om et filter til eksempelvis 4 meters dybde repræsenterer dybden for, hvor risikoen for forureningsspredning er størst.
- I vilkår 53 er anført, at kontrolmålingerne skal udføres iht. bekendtgørelse om vandkvalitet mm.
  - DN mener, at det skal udspecificeres, om der henvises til bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg og om kontrolmålingerne gælder for alle parametre i bilag 1a, 1b og 1c.

- I vilkår 55 er det beskrevet, at hvis kontrolmålingerne viser tegn på perkolatudsivning og der er risiko for at denne forøgelse kan påvirke omgivelserne i et omfang der ikke er ubetydeligt, kan tilsynsmyndigheden stille krav om hyppigere analyserunder og/eller om analyser for flere perkolatparametre.
  - DN mener, at opfyldning bør stoppes, hvis der er tegn på udsivning af ikke ubetydelig karakter. Forholdet bør ikke kun medføre hyppigere kontrolmålinger

- Vilkår 57 – firmaets kommentarer til kravet om afhjælpende foranstaltninger i tilfælde af, at der sker en ikke ubetydelig forøgelse af perkolatpåvirkningen af omgivelserne, har tilsyneladende fået Aabenraa kommune til at udelade dette krav i den sammenskrevne tilladelse fra 2017.
  - DN mener, at dette krav selvfølgelig skal være en del af miljøtilladelsen.

Udledning til beskyttet å

På side 13 i miljøgodkendelsen står angivet, at alt overfladevand fra jordreanseanlægget skal opsamles, og på kontrolleret måde udledes til det kommunale vandløb uge13-bjo01-tin65 (Pors Å). Inden vandet udledes skal det gennem olieudskilleranlæg.

I tabel 4 i miljøgodkendelsen står det beskrevet, at vandet inden udløb, skal analyseres for udvalgte parametre, herunder '*andre forurenende stoffer*'. Hvilke stoffer der henvises til, er ikke defineret, og bør fastsættes på baggrund af de jordpartier som anlægget modtager. Da udledningspunktet for overfladevandet er i et beskyttet vandløb, skal kontrollen med det vand der udledes være velbegrundet og velbeskrevet i de fremsatte vilkår, herunder veldefinerede og velbegrundede analyseparametre. Det er ikke DNs opfattelse, at dette er tilfældet. Derudover skal tilstanden for de enkelte MFS i vandløbet være belyst, så det sikres at udledningen ikke forringer tilstanden af vandløbet eller forhindrer målopfyldelse.

I olieudskilleren bliver overfladevandet renses for oliestoffer, men det beskrives ikke hvordan vandet renses og testes for andre potentielle miljøfarlige stoffer. DN mener dette skal tydeliggøres.

I løbet af 2023 er der konstateret jordskred i området, se billeder herunder. Kommunen har været på besøg og bekræfter, at de har set skreddene. Produktionen er, iflg. kommunen, midlertidigt lukket ned, det vides ikke, hvornår man planlægger at starte produktionen igen, eller hvilke foranstaltninger, der er påtænkt for at imødegå yderligere skred i området.

Det er DNS holdning at alle aktiviteter i området bør indstilles øjeblikkeligt. Vi bør ikke længere se passivt til, mens der bliver importeret internationalt affald, som selvfølgelig bør behandles i hjemlandet. I Norge frygter man protester fra grønne organisationer og sparer penge, da det er markant dyrere at deponere affald i Norge. Se vedhæftede artikel fra Zetland. Ved årsskiftet blev det forbudt at importere olieholdigt spildevand til Agersø Sund af RGS Nordic – en lignende afgørelse bør træffes her.

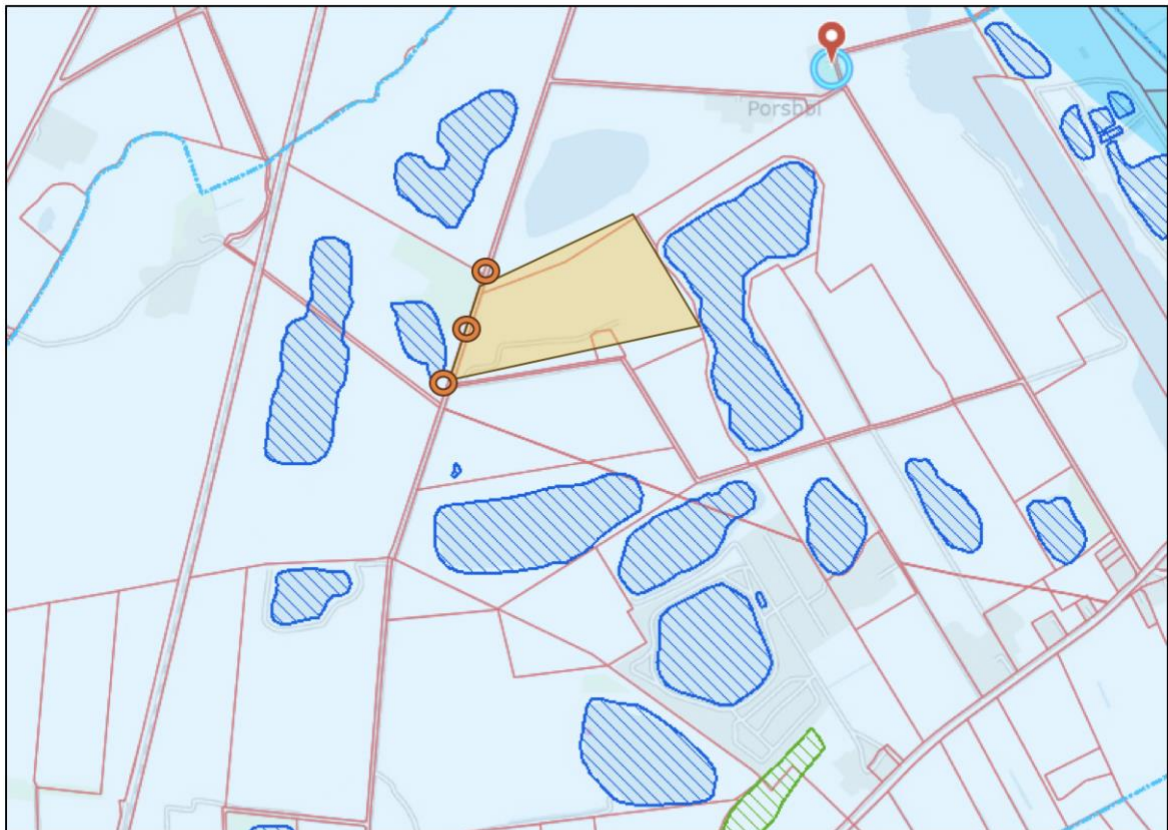
Der må generelt gøres op med misbrug af begrebet ”nyttiggørelse”. Det er ment som et positivt initiativ fra EU for at øge genbrug, men det misbruges i stor udstrækning.

Vi har ikke brug for en skibakke i Aabenraa kommune.

Se endvidere vedhæftede udtalelse fra Kammeradvokaten.

Endelig er det sidste vi ønsker, at se en sag i Aabenraa kommune, som netop nu udspilles i Randers kommune.

Figur 1 illustrerer anlæggets placering ift. omgivende naturtyper og drikkevandsinteresser samt ca. placering af de 3 eksisterende monitoringsboringer.

Figur 1 Placering af anlæg, naturtyper og drikkevandsinteresser

- Monitoringsboring til vurdering af udsivning af perkolat
- ▨ §3 beskyttet sø
- ▭ Jordmodtageanlæg
- ▭ Område med drikkevandsinteresser
- ▭ Område med særlige drikkevandsinteresser
- ⋯ §3 beskyttet vandløb, Pors Å

Bilag

Udtalelse fra kammeradvokaten af 23. september 2021
Miljøgodkendelse fra Aabenraa Kommune af 6. juni 2017
Artikel fra Zetland fra januar 2023
Notat fra Danske Vandværker december 2023